

ROGER WARIE, EEN MONUMENT (1901-1999)

Een van onze oude trouwe leden, architect Piet Cassiman (88) bezorgde ons dit artikel.

Hij schrijft: “Ik ben dankbaar dat ik eerst les mocht volgen in zijn klas, later hem mocht kennen als collega.” De heer Cassiman was immers zelf gedurende 35 jaar Leraar Architectuur aan Sint-Lucas (in de tijd dat dit nog kon gelden als een referentie).

Hij voegt er nog aan toe: “Spijtig dat studenten hem, fin de carrière, hebben buitengepest. Hij heeft er ook nog een krantenartikel aan toegevoegd daterend van 1992 en een klein gedichtje van een niet gekende auteur”.

In 1947, als student derde jaar architectuur in Sint Lucas te Gent, kreeg ik als leraar, de Gentse architect Roger Warie.

Warie was een zeer streng leraar bij wie de dagelijkse schets moest worden ingeleverd, zoniet kreeg je een strenge vermaning. Zijn uitspraak luidde: “Weirken moede gulder hier doen!” hij was immers een volbloed Gentenaar die zijn lessen steevast begon in het ABN maar stilaan evolueerde naar sappig Gents. Zo vertelde hij over de architecten die teveel schouwen door het dak lieten gaan: “ze zett’n hier en scheiwe, doar en scheiwe, doar nog en scheiwe. anfijn nen bos mee scheiwe”. Over de lucarnes vertelde hij: “Dat en zijn gien lucarnes, da zijn konijnknoten.”

Roger Warie droeg steeds zijn witte stofjas om les te geven. Zijn aquarelpen-seel streek hij af in de holte van zijn elleboog. Zijn bepaling van Aquarel luidde als volgt: “Nen eemer woater en en tsietsse virve.” Aquarelleren kon hij als de beste en veel studenten volgden zijn voetstappen in het latere beroepsleven. Maasvensters van Gotische gebouwen moesten op ware grootte uitgetekend en op grote delen van de klasvloer uitgespreid. Bij de geveltekeningen dienden de voegen nauwgezet aangebracht tussen de lagen baksteen ook op schaal 10/100.

Acht jaar later collega geworden van Warie mocht ik zijn farde aquarellen bewonderen, maar er eentje meekrijgen zat er niet in. Toen ik als monumentenzorger de restauratie van een beschermd monument moest verzorgen, kreeg ik goede raad van mijn oud-leraar, maar de beoordelende commissie keurde af. Volgens de toen geldende regels dienden de latere toevoegingen behouden te blijven.

Na de dood van zijn echtgenote, zijn zoon en schoonzoon, liep Warie er wat

Architect Roger Warie in 1981 (Foto Piet Cassiman).

Applaus voor een verdwenen architect

Gisteren applaus, morgen vergeten. Het is misschien een beetje overdreven en het geldt ook niet voor iedereen. Maar als het u overkomt, gedenk dan het verhaal van Roger Warie. Een bezadigd wandelaar in Gent, door studenten en collega's decennia lang begroet als Meneer Warie.

Generaties Vlaamse architecten hebben hem aan de Sint-Lucas-school van Gent gekend als de man die bij 't begin van de les als het hem zinde z'n hoed clownesk de lucht ingooide, enkele ludieke kwinkslagen weggaf en dan in diepe ernst tot de dagorde overging. Honderden studenten leerde hij – van 1926 tot 1968 – niet alleen de technische regels van het architecturale spel, maar ook en vooral respect voor de eerbearheid en de dienstbaarheid van de „bouwmeester“, zoals hij het beroep zo graag betekenisvol omschreef. Zelf geen progressief bouwer, wel een man van gezonde architectuur, met oog voor verleden en

beproefd vakmanschap. Vakmanschap – iemand die zelfs een poort nog op ware grootte durfde tekenen, want zo lief was hem de zin van het detail. Vakmanschap en verleden – zijn bekendste werk staat op de Grote Markt van Oudenaarde, waar het Stadhuis zijn stralende restauratie aan het geduld en het vernuft van meneer Warie te danken heeft.

Vele honderden studenten halen hem genegen voor de geest, wanneer ze dit lezen of horen. Maar op een handvol na, weten die honderden niet eens dat hij dood is.

Sint-Lucas stuurde hem, naar jaarlijkse gewoonte, een kaartje met nieuwjaarswensen. Het kwam terug met de vermelding „overleden“.

Een bevriend architect belde een rustoord in Kluisbergen („...waar ze mij weggestoken hebben“, had hij hem vroeger gezegd) en daar wisten ze alleen dat meneer Warie midden december naar een ziekenhuis afgevoerd werd en overleden was. Hij

had nog gesignaleerd dat zijn complete archief verdwenen was en even later verdween hijzelf.

„We weten zelfs niet of hij begraven is of gekreemd“, zegt een vriend, „we weten niet waar hij is, de familie heeft geen enkel bericht van zijn dood rondgestuurd, alle informatie over zijn dood lijkt taboe.“

Toen hij stierf was meneer Warie bijna negentig jaar.

In de refter van de hemel liep hij zopas Henry Van de Velde tegen het lijf. Wereldberoemd Belgisch architect, baanbrekend bezieler van de Art Nouveau, hoogleraar aan de universiteit van Gent, bouwer van de Gentse Boekentoren, van het Nederlandse museum Kröller-Müller, en zo voort. En die zei: „Trek het u niet aan, Roger. Toen ik in '57 in Zwitserland stierf, was er maar één goede ziel die tot mijn laatste ademtocht trouw aan mijn sterfbed is gebleven: mijn hond. En ik was dan nog een Antwerpenaar, terwijl gij maar een Gentenaar waart.“

Krantenartikel uit 1992.

verwaarloosd bij en was blij met een bezoekje waarbij een fles aperitief werd leeggemaakt.

Warie was ook een ijverig bezoeker van minder begoeden in de parochie Sint-Elisabeth. Als lid van het Sint-Vincentiusgenootschap, bezocht hij wekelijks een achttal bejaarden en verdeelde hen brood en levensmiddelenbonnetjes en kolenrantsoenen.

Naar een rusthuis te Kwaremont overgebracht, kon Warie er moeilijk aarden. Toen ik na een afspraak tot bezoek, in de home aankwam, was Warie opgehaald om naar de tandarts te gaan. Er kwam geen bezoek meer...

(Niemand wist van zijn overlijden. Door toeval raakte het nieuws bekend en Sint-Lucas vierde de liturgie op 31 januari 1992.

Piet CASSIMAN

Mijnheer Warie

*loopt ons voorbij
met afgemeten pas,
het hoofd geheven,
naar zijn verborgen plek.
Het hoeft niet meer-
hij wandelt weg
door stenen tuinen
van hogels en fialen
en verweerde kerkplavuizen.*

*Mijnheer Warie
komt niet meer langs-
werkt nu in 't Bauhaus
van de Ware Grootte
en penseelt
karmijnen wolken
voor onze grijze lucht.*

R.G.

Wegens de grote omvang van het huidig nummer wordt de rubriek
“Gentse Memoriedagen” verschoven naar N° 1 van 2013.